

Årsrapport 2015

Tillsynsavdelningen

Januari 2016

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Sammanfattning.....	4
3	Verksamheten under 2015	5
3.1	Särskilda tillsynsärenden.....	5
3.2	Remisser och beslut från JO, JK, SIN och RR.....	5
3.3	Överprövningsärenden	6
3.4	Förundersökningar mot domare.....	6
3.5	Skadeståndsärenden	6
3.6	Övriga ärenden (klagomål m.m.).....	7
3.7	Särskilda projekt m.m.	8
3.7.1	Uppdatering av de etiska riktlinjerna	8
3.7.2	Modell för uppföljning av tillsynsrapporter	8
3.7.3	Brukarundersökning	8
3.7.4	Intern vägledning för tillsynsavdelningen	8
3.7.5	Granskning av ärenden gällande drograttfylleri	9
3.7.6	En förstärkt åklagarfunktion	9
3.7.7	Breddat perspektiv på åtalsfrågan	9
3.8	Samverkan m.m.	9
3.8.1	Extern samverkan.....	9
3.8.2	Intern samverkan.....	10
4	Beslut av särskild betydelse.....	11
4.1	Särskilda tillsynsärenden.....	11
4.1.1	ÅM 2015/0067 – Riksåklagaren om närvaro av försvarare vid förhör med unga.....	11
4.1.2	ÅM 2015/4766 – Riksåklagaren om restriktionsliknande villkor för att häva ett häktningsbeslut avseende en ung person.....	11
4.1.3	ÅM 2015/1481 – Riksåklagaren om åtal m.m. för preskriberade brott	11
4.1.4	ÅM 2015/4364 – Riksåklagaren om diarieföring och överprövning.....	12
4.1.5	ÅM 2015/4411 – Riksåklagaren om överprövning	12
4.1.6	ÅM 2015/4724 – Riksåklagaren om ett negativt anhållningsbeslut m.m.....	12
4.1.7	ÅM 2015/2973 – Riksåklagaren om att åtal väckts för en avslutad brottsmisstanke.....	12
4.1.8	ÅM 2015/3648 – Riksåklagaren om hemliga tvångsmedel utan lagstöd	13
4.1.9	ÅM 2015/1335 – Riksåklagaren om underrättelse enligt 23 kap. 18 § RB	13
4.1.10	ÅM 2015/0193 – Riksåklagaren om internationella efterlysningar	13
4.1.11	ÅM 2015/1400 – Riksåklagaren om vikten av att beredningsärenden hanteras med omsorg och noggrannhet	13
4.1.12	ÅM 2015/1666 – Riksåklagaren om ett ärende där åtal väckts innan angiven tid för slutdelgivning gått ut	13
4.1.13	ÅM 2014/9624 – Riksåklagaren om avlyssningsmaterial som förstörts i fel ärende	14

4.1.14	ÅM 2014/7730 – Riksåklagaren om att tvångsmedel borde ha använts i en förundersökning	14
4.1.15	ÅM 2015/0086 – Riksåklagaren om en misstänkt som av misstag försatts på fri fot.....	14
4.1.16	ÅM 2015/0657 – Riksåklagaren om hanteringen av ett skadeståndsyrkande i samband med ett överklagande.....	14
4.1.17	ÅM 2014/9570 – Riksåklagaren om tillämpningen av åtalsprövningsregeln i 9 kap. 2 § andra stycket och 12 § andra stycket brottsbalken i ett ungdomsärende	15
4.1.18	ÅM 2014/7336 m.fl. – Riksåklagaren om tillämpningen av 24 kap. 12 § första stycket RB om att häktningsframställning ska göras utan dröjsmål 15	
4.1.19	ÅM 2014/8692 – Riksåklagaren om att en person som inte är tillgänglig ska anhållas i sin frånvaro.....	16
4.1.20	ÅM 2014/7205 – Riksåklagaren om delgivning av brottsmisstanke och häktning	16
4.2	Överprövningsärenden	17
4.2.1	ÅM 2014/8820 – Riksåklagaren inleder inte förundersökning mot Dawit Isaak.....	17
4.3	Beslut från JO	17
4.3.1	JO om att anmäla gripande till åklagare och att hålla anhållningsförhör	17
4.3.2	JO om diarieföring och kammarledningens ansvar	18
4.3.3	JO om kammarledningens ansvar för administrativa rutiner ..	19
4.3.4	JO om utlämnande av allmänna handlingar	19
4.4	Beslut från JK.....	20
4.4.1	JK om avspärning.....	20
4.4.2	JK-beslut om skadestånd för långsam handläggning	20
4.4.3	JK om ett felaktigt beslag av snus	21

1 Inledning

En fristående tillsynsfunktion, tillsynsavdelningen, inrättades den 1 april 2012 vid riksåklagarens kansli, bl.a. för att riksåklagaren ska få en bättre överblick över kvaliteten och enhetligheten inom åklagarväsendet. Till tillsynsavdelningens arbetsuppgifter hör bl.a. att inom ramen för klagomålsärenden och särskilda tillsynsärenden biträda riksåklagaren i dennes tillsynsarbete.

I denna rapport sammanställs tillsynsavdelningens verksamhet under år 2015. En årsrapport togs fram för första gången 2013. Ambitionen är att en årsrapport framöver ska tas fram för varje verksamhetsår.

Härmed överlämnas årsrapporten för 2015 till riksåklagaren.

Stockholm i januari 2016

Per Lindqvist
tillsynschef

2 Sammanfattning

I denna rapport sammanställs tillsynsavdelningens verksamhet under år 2015.

En stor del av tillsynsavdelningens verksamhet består i att handlägga särskilda tillsynsärenden och hantera remisser från externa tillsynsorgan såsom Riksdagens ombudsmän (JO), Justitiekanslern (JK), Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden (SIN) och Riksrevisionen (RR). Under 2015 har det vid avdelningen inletts 47 särskilda tillsynsärenden (se avsnitt 3.1) och inkommit 26 remisser från externa tillsynsorgan (se avsnitt 3.2). I avsnitt 4 i årsrapporten sammanställs ett antal beslut av särskild betydelse som har meddelats av riksåklagaren, JO och JK under året. Tillsynsavdelningen har vidare under året handlagt 311 ärenden om överprövning (se avsnitt 3.3). Avdelningen har också hanterat ca 340 ärenden om klagomål och anmälningar om brott m.m. och ca 20 ärenden om rättsliga frågor m.m. (se avsnitt 3.4 och 3.6).

Under år 2015 har tillsynsavdelningen härutöver varit ansvarig för eller delaktig i handläggningen av ett antal projekt (se avsnitt 3.7). Däribland kan nämnas arbetet med en uppdatering av de etiska riktlinjerna, en granskning av ärenden gällande drograttfylleri, framtagandet av ett förslag till riksåklagarens riktlinjer om ordningen med en förstärkt åklagarfunktion i större mål m.m., framtagandet av ett vägledningsdokument samt en brukarundersökning.

3 Verksamheten under 2015

3.1 Särskilda tillsynsärenden

Drygt 80 ärenden har under år 2015 överlämnats till eller initierats av tillsynsavdelningen för ställningstagande till om ett särskilt tillsynsärende ska inledas. En stor andel av dessa ärenden har initierats av tillsynsavdelningen genom bevakning av media. I dessa fall inleds ett granskningsärende och efter en översiktlig genomgång av ärendet beslutas om ett särskilt tillsynsärende ska inledas eller inte. Det är även vanligt att ärenden överlämnas till tillsynsavdelningen från utvecklingscentrumen eller från kammarchefer, för ställningstagande till om särskilda tillsynsärenden ska inledas. Det har också förekommit att särskilda tillsynsärenden har inletts med anledning av uppgifter i klagomålsärenden. Under år 2015 har 47 särskilda tillsynsärenden inletts (42 ärenden under 2014). Riksåklagaren har under 2015 fattat beslut i 40 tillsynsärenden (37 ärenden under 2014). Ärendena har bl.a. rört långsam handläggning, handläggning av begäran att utfå allmän handling, preskriptionsfrågor och handläggning av hemliga tvångsmedel. Under 2015 har det även beslutats att särskilda tillsynsärenden inte ska inledas i omkring 30 ärenden och i 11 ärenden har det fattats beslut om att avsluta tillsynsärendet, t.ex. efter att upplysningar från handläggande åklagare inhämtats.

3.2 Remisser och beslut från JO, JK, SIN och RR

Under 2015 har 10 remisser inkommit till Åklagarmyndigheten från JO (24 remisser under 2014). Dessa har bl.a. avsett långsam handläggning, preskriptionsfrågor och hanteringen av kontaktförbud. JO har under år 2015 fattat beslut i 8 ärenden som har hanterats vid tillsynsavdelningen (25 ärenden under 2014). Kritik utdelades mot åklagare eller Åklagarmyndigheten i 4 av 2015 års ärenden (kritik i 11 ärenden under 2014). I de ärenden där åklagarnas handläggning inte kom att kritiseras av JO, riktades däremot kritik mot Polismyndighetens handläggning.

Från JK har 13 remisser inkommit till Åklagarmyndigheten under 2015 (24 remisser under 2014). JK har under året fattat beslut i 15 ärenden rörande Åklagarmyndigheten (17 under 2014). I 4 av 2015 års ärenden tillerkändes sökanden skadestånd att utges av Åklagarmyndigheten (skadestånd i 3 ärenden under 2014). I ett fåtal ärenden avslogs anspråket på ersättning men viss kritik uttalades gällande åklagares handläggning.

SIN har inkommit med 2 remisser till Åklagarmyndigheten under 2015 (2 remisser även under 2014). Remisserna rörde bl.a. frågor om

dokumentation i det hemliga diariet och partsinsyn vid hemliga tvångsmedel. Under året har SIN fattat beslut i ett av ärendena rörande Åklagarmyndigheten. I beslutet gjordes vissa uttalanden om bl.a. åklagares underrättelseskyldighet och dokumentation i ärenden avseende hemliga tvångsmedel. RR har inkommit med 1 remiss under 2015. I remissen begärdes en redogörelse av Åklagarmyndigheten för vilka åtgärder som vidtagits med anledning av uttalanden som SIN gjort i ett antal utvalda tillsynsärenden.

3.3 Överprövningsärenden

Verksamheten vad gäller överprövningar sker huvudsakligen vid utvecklingscentrumen. Det finns en möjlighet till överprövning hos riksåklagaren. Som huvudregel tar riksåklagaren, i enlighet med de föreskrifter som finns på området, mycket sällan upp ärenden till prövning när ett beslut har prövats av en högre åklagare (dvs. en överåklagare eller en vice överåklagare) vid ett utvecklingscentrum eller vid Ekobrottsmyndigheten. Under år 2015 inkom 311 ärenden (275 ärenden under 2014) till riksåklagaren med begäran om överprövning. Av dessa togs 1 ärende upp till prövning (även år 2014 togs 1 ärende upp till prövning).

3.4 Förundersökningar mot domare

Enligt 7 kap. 4 § första stycket rättegångsbalken (RB) är endast riksåklagaren allmän åklagare i hovrätt i mål som avses i 2 kap. 2 § första stycket RB, dvs. mål om ansvar på grund av brott som begåtts i utövningen av tjänsten eller uppdraget som domare i allmän underrätt. Under år 2015 har ca 40 ärenden rörande anmälningar mot domare för brott i tjänsten handlagts vid tillsynsavdelningen. Anmälningar mot domare kan dock även förekomma i andra ärenden som inkommer till tillsynsavdelningen (se avsnitt 3.6). Förundersökning har inletts i 7 ärenden och ett antal förundersökningar pågår fortfarande. I ett ärende, där förundersökning inletts under 2014, har åtal väckts och dom meddelats under 2015.

3.5 Skadeståndsärenden

Riksåklagaren, inte JK, handlägger skadeståndsanspråk när det är fråga om s.k. faktiska skador. Under år 2015 har 6 sådana ärenden om skadestånd handlagts vid tillsynsavdelningen. Ärendena har bl.a. rört skadeståndsanspråk som riktats mot Åklagarmyndigheten med anledning av åklagares hantering av underrättelse enligt 23 kap. 18 § RB och åklagares hantering av beslag.

3.6 Övriga ärenden (klagomål m.m.)

Klagomålsärenden – det vill säga ärenden där det görs gällande att åklagare har handlat felaktigt i samband med arbetet och som inte rör brott av åklagaren, överprövning, att ett pågående ärende ska påskyndas eller jäv – handläggs enligt huvudregeln i 10 § första stycket Åklagarmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om rättslig tillsyn (ÅFS 2012:2) hos riksåklagaren om klagomålet rör åklagare vid Åklagarmyndigheten. Under år 2015 inkom ca 20 sådana klagomålsärenden till tillsynsavdelningen.

Ärenden om brott i tjänsten av åklagare eller annan anställd vid ett utvecklingscentrum eller vid Huvudkontoret vid Ekobrottsmyndigheten ska handläggas av riksåklagaren om riksåklagaren inte bestämmer annat (10 § Åklagarmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om var ärenden om brott av vissa befattningshavare ska handläggas, ÅFS 2014:16). Vidare ska ärenden om brott i tjänsten av bl.a. justitieråd och statsråd enligt 14 och 15 §§ ÅFS 2014:16 överlämnas till riksåklagaren för vidarebefordran till behörig instans. Det händer ofta att ärenden som ska överlämnas till en annan instans inkommer till tillsynsavdelningen eftersom enskilda ibland vänder sig direkt till riksåklagaren med anmälningar mot t.ex. åklagare och poliser eller andra som ska handläggas vid en åklagarkammare eller annan enhet. Det har inkommit ca 85 ärenden av dessa slag till tillsynsavdelningen under år 2015.

Det har vidare inkommit sammanlagt ca 40 ärenden i kategorierna "Övriga åklagarärenden – Allmänna klagomål" och "Tillsyn – Övriga tillsynsärenden". Dessa ärenden kan t.ex. vara av sådant slag att de ska överlämnas till en åklagarkammare eller annan enhet eftersom de kan uppfattas som en anmälan om brott. Inte sällan är innehållet i skrivelser av detta slag så oklart att skrivelserna inte kan ligga till grund för någon handläggning.

Drygt 20 ärenden rörande rättsliga frågor från enskilda har handlagts på avdelningen under år 2015.

Om någon gör ett stort antal anmälningar om brott och/eller i stor omfattning påkallar tillsyn rörande enskilda fall kan, om det är lämpligt, beslut om handläggning i särskild ordning fattas enligt 21 § ÅFS 2012:2. Det innebär att samtliga skrivelser från den aktuella personen ska överlämnas till tillsynsavdelningen för ställningstagande till om ärendet ska handläggas av riksåklagaren eller av någon annan. Under 2015 har 23 personer varit föremål för handläggning i särskild ordning. I vissa fall kan det röra sig om en större mängd skrivelser varje vecka.

3.7 Särskilda projekt m.m.

Under år 2015 har tillsynsavdelningen varit ansvarig för eller delaktig i handläggningen av ett antal projekt.

3.7.1 Uppdatering av de etiska riktlinjerna

Chefen för tillsynsavdelningen bär genom ett beslut av riksåklagaren i juni 2014 ett ansvar för förvaltningen av åklagarväsendets etiska riktlinjer (Etiska riktlinjer för anställda i åklagarväsendet, RÅR 2014:1). I december 2015 uppdaterades kommentarerna och praxissammanställningen till riktlinjerna. Ett diskussionsunderlag med frågor och problemställningar togs också fram och, genom utbildningschefens försorg, presenterades för åklagarkamrarna under hösten 2015 i syfte att hålla etikdiskussionen levande vid Åklagarmyndigheten.

3.7.2 Modell för uppföljning av tillsynsrapporter

Tillsynsavdelningen fick i Åklagarmyndighetens verksamhetsplan för 2013 i uppdrag att ta fram en modell för att skapa en samlad bild över de åtgärder och uppdrag som beslutats utifrån resultatet av den tematiska tillsynen. Tillsynsavdelningen har tagit fram ett dokument som till sin struktur är en löpande förteckning av utvecklingscentrumens tillsynsrapporter, följt av en uppställning av de förslag till åtgärder som lämnats i rapporterna och vilka beslut som fattats med anledning av dessa. Avsikten har varit att skapa en förbättrad överblick över genomförandet av de beslut som fattats med anledning av de förslag som lämnats i tillsynsrapporterna.

3.7.3 Brukarundersökning

Tillsynsavdelningen har under 2015 initierat ett projekt bestående i en kvalitetsuppföljning av avdelningens arbete. Syftet med projektet har varit att genom intervjuer med åklagare som har varit föremål för riksåklagarens tillsyn i enskilda fall erhålla besked om hur tillsynsavdelningens arbete uppfattas av åklagarna och förslag på hur avdelningens arbete skulle kunna förbättras. Avdelningens medarbetare har genomfört intervjuer med ett antal åklagare utifrån ett urval av ärenden som avdelningen handlagt under 2015. För närvarande pågår en sammanställning och utvärdering av projektet.

3.7.4 Intern vägledning för tillsynsavdelningen

Tillsynsavdelningen har under 2015 arbetat med en intern vägledning för avdelningens handläggning av ärenden där riksåklagaren granskar åklagares handläggning i enskilda fall eller där riksåklagaren svarar på en remiss från ett externt tillsynsorgan som utför en sådan granskning. Vägledningen innehåller bl.a. en generell modell för hur den sakliga prövningen ska göras. Syftet med vägledningen är bl.a. att säkerställa att avdelningens bedömningar i och

hantering i övrigt av ärendena håller en hög rättslig kvalitet och kännetecknas av enhetlighet.

3.7.5 Granskning av ärenden gällande drograttfylleri

Under våren 2015 ansökte riksåklagaren om resning hos Högsta domstolen i två ärenden avseende s.k. drograttfylleri. Ärendena avsåg personer som lagförts för att ha framfört motordrivet fordon med tetrahydrocannabinolsyra i blodet, en icke narkotikaklassad metabolit till tetrahydrocannabinol. I samband med beredningen av resningsärendena gjorde riksåklagaren bedömningen att det kunde finnas ytterligare personer som riskerade att bli felaktigt lagförda. Riksåklagaren initierade därför genom tillsynsavdelningen ett projekt innebärande en granskning av Åklagarmyndighetens per den 1 juni 2015 icke lagakraftvunna ärenden avseende drograttfylleri. Granskningen utfördes vid myndighetens åklagarkammare. Tillsynsavdelningen har sammanställt en rapport över genomgången.

3.7.6 En förstärkt åklagarfunktion

Under året har tillsynsavdelningen, på basis av ett utkast från Utvecklingscentrum Malmö, arbetat med att ta fram och remittera ett förslag till riksåklagarens riktlinjer om ordningen med en förstärkt åklagarfunktion i större mål m.m., som i dag behandlas i RättsPM 2008:3, Förstärkt åklagarfunktion – när flera åklagare handlägger samma ärende. Efter remitteringen har ett fortsatt analysarbete skett på avdelningen. Arbetet med att ersätta rättspromemorian kommer att fortsätta under 2016.

3.7.7 Breddat perspektiv på åtalsfrågan

Tillsynsavdelningen har under året bistått med en sekreterare i en arbetsgrupp som har övervägt om perspektivet på åtalsfrågan kan och bör breddas i vissa fall. Arbetsgruppen har avgett en delrapport i oktober 2015 med övergripande förslag om att en rådgivande panel ska användas i åtalsfrågan m.m. i vissa fall. För det fall en försöksverksamhet med ett sådant panelförfarande beslutas äga rum under 2016 kommer arbetsgruppen och sekreteraren att följa verksamheten och utvärdera denna.

3.8 Samverkan m.m.

3.8.1 Extern samverkan

Riksåklagaren har under 2015 haft ett samverkansmöte med justitieombudsmannen Cecilia Renfors och hennes medarbetare. Tillsynsavdelningen har under 2015 haft samverkansmöten med företrädare för JK och EBM.

3.8.2 Intern samverkan

Under året har samverkansmöten om rättslig tillsyn och styrning hållits vid Åklagarmyndigheten. Vid mötena har bl.a. tillsynsplanen för 2015 diskuterats liksom olika styrformer på tillsynsområdet. I år kommer fler sådana möten att hållas.

Tillsynschefen och biträdande tillsynschefen har också under 2015 haft samverkansmöten med ledningsgrupperna för Åklagarområdena Öst, Syd och Bergslagen. Under 2015 har verksamheten vid tillsynsavdelningen ytterligare utvecklats genom att ett antal möten har arrangerats för att informera om riksåklagarens tillsynsverksamhet. Sådana möten har arrangerats med Åklagarområde Mitt och Väst, med Nationella åklagaravdelningen och med ett antal åklagarkammare runt om i landet.

4 Beslut av särskild betydelse

4.1 Särskilda tillsynsärenden

4.1.1 ÅM 2015/0067 – Riksåklagaren om närvaro av försvarare vid förhör med unga

En person under 18 år ska biträdas av en offentlig försvarare om det inte är uppenbart att han eller hon saknar behov av en sådan. Detta gäller även vid det första förhöret under förundersökningen. Utrymmet för att en så ung person ska kunna avstå från sin rätt till försvarare är ytterst begränsat. Åklagaren ska alltid göra en självständig bedömning av behovet av försvarare och om en misstänkts avstående från rätten till försvarare kan anses giltigt.

Detta ärende illustrerar vikten av att åklagare, för att den misstänktes rättigheter enligt Europakonventionen inte ska kränkas, i sina direktiv till polisen klargör att ett förhör med en misstänkt, i en situation där den misstänkte enligt åklagarens bedömning ska ha en försvarare och inte har gjort ett giltigt avstående, endast ska avse delgivning av misstanken och inställningen till denna. Ett fylligare förhör får då anstå tills en försvarare kan närvara. Enligt riksåklagarens uppfattning får åklagare alltså anses ha stöd i bl.a. Europakonventionen för att ett frihetsberövande i vissa fall kan förlängas något.

4.1.2 ÅM 2015/4766 – Riksåklagaren om restriktionsliknande villkor för att häva ett häktningsbeslut avseende en ung person

En person som är under 18 år får häktas endast om det är uppenbart att betryggande övervakning inte kan ordnas och det dessutom föreligger synnerliga skäl för häktning. En åklagare saknar laglig möjlighet att ålägga en person som inte är anhållen eller häktad restriktioner.

När åklagaren överväger om betryggande övervakning genom vård enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga eller socialtjänstlagen (2001:453) kan ordnas som ett alternativ till häktning enligt 24 kap. 1 § första stycket RB får åklagaren därmed inte heller utöva beslutanderätt över utformningen av vården, t.ex. i fråga om inskränkningar i den enskildes kontakter med omvärlden. Däremot måste åklagaren göra en bedömning av om formerna för vården utgör en sådan betryggande övervakning att skäl till häktning saknas.

4.1.3 ÅM 2015/1481 – Riksåklagaren om åtal m.m. för preskriberade brott

Tre åklagare har i samma ärende såväl under förundersökning som vid beslut i åtalsfrågan och under huvudförhandlingen vid tingsrätten inte

uppmärksammat att flera brott har varit preskriberade. Ärendet illustrerar vikten av att åklagare noggrant måste kontrollera att de rättsliga förutsättningar som krävs för att ett brott ska föreligga är uppfyllda.

4.1.4 ÅM 2015/4364 – Riksåklagaren om diarieföring och överprövning

En anmälan om brott och en efterföljande begäran om överprövning har inte diarieförts. Överprövningsärendet har överlämnats till berört utvecklingscentrum först efter fyra månader. Riksåklagaren anser att den bristande diarieföringen inte är acceptabel. Vidare konstateras i beslutet att det är av stor vikt att en begäran om överprövning handläggs i enlighet med riksåklagarens riktlinjer Överprövning och annan prövningsverksamhet (RÅR 2013:1).

4.1.5 ÅM 2015/4411 – Riksåklagaren om överprövning

En åklagare har dröjt drygt sju månader med att överlämna ett överprövningsärende till berört utvecklingscentrum. Riksåklagaren betonar vikten av att en begäran om överprövning handläggs i enlighet med de riktlinjer som finns på området (RÅR 2013:1) och anser att kammarledningen och berörd åklagare har brustit i handläggningen.

4.1.6 ÅM 2015/4724 – Riksåklagaren om ett negativt anhållningsbeslut m.m.

En åklagare har under jourtid beslutat att en misstänkt inte ska anhållas. Beslutet har inte dokumenterats. Riksåklagaren konstaterar bl.a. att de uppgifter som krävs för att följa handläggningen av ett ärende ska registreras och att det är en brist att det inte framgår av Cåbra att frågan om tvångsmedel har varit föremål för bedömning.

4.1.7 ÅM 2015/2973 – Riksåklagaren om att åtal väckts för en avslutad brottsmisstanke

En åklagare har av förbiseende felaktigt väckt åtal för en brottsmisstanke som varit avslutad. Felet är allvarligt, särskilt ur den drabbades perspektiv. I beslutet konstateras att det från rättssäkerhetssynpunkt alltid är viktigt att noggrant kontrollera samtliga formalia i ett ärende innan beslut i åtalsfrågan fattas. Även om det kan konstateras att det inträffade uppenbarligen berott på ett rent förbiseende, delvis orsakat av omständigheter som åklagaren inte rått över, kan handläggningen av ärendet inte anses svara mot de krav på noggrannhet som gäller i detta avseende. Handläggningen kan därmed inte anses ha skett på ett tillfredställande sätt.

4.1.8 ÅM 2015/3648 – Riksåklagaren om hemliga tvångsmedel utan lagstöd

En åklagare har vid tingsrätten ansökt om hemlig övervakning av elektronisk kommunikation avseende två personer, trots att det som personerna påstås ha gjort inte är brottsligt enligt reglerna om förberedelse till grov stöld. Riksåklagaren, som ser mycket allvarligt på hur ärendet har hanterats, konstaterar i beslutet att ansökningarna inte har varit lagligen grundade och att åklagare vid handläggningen av hemliga tvångsmedel noga måste pröva vilka rättsliga förutsättningar som gäller och om de föreligger i det enskilda fallet.

4.1.9 ÅM 2015/1335 – Riksåklagaren om underrättelse enligt 23 kap. 18 § RB

I ett ärende har en åklagare beslutat att en underrättelse om brottsmisstanke ska lämnas skriftligen. Det finns ett ytterst begränsat utrymme för detta och möjligheten bör användas endast i rena undantagsfall. I de sällsynta fall möjligheten kan användas måste åklagaren bl.a. säkerställa att den misstänkte personligen har fått del av underrättelsen. Riksåklagaren har inte några synpunkter på åklagarens handläggning i detta specifika ärende.

4.1.10 ÅM 2015/0193 – Riksåklagaren om internationella efterlysningar

I ärendet har handläggningen av en internationell efterlysning granskats. Enligt gällande regelverk åligger det enligt beslutet åklagaren, om denne begärt en internationell efterlysning, att underrätta Polismyndigheten om att den internationella efterlysningen ska återkallas.

4.1.11 ÅM 2015/1400 – Riksåklagaren om vikten av att beredningsärenden hanteras med omsorg och noggrannhet

En åklagare har i ett beredningsärende utfärdat ett strafföreläggande med böter som påföljd för grovt rattfylleri. Riksåklagaren konstaterar att det oavsett om annan än åklagare har berett ett ärende för beslut är den enskilde åklagaren som, i egenskap av beslutsfattare, bär ansvaret för att beslutet är korrekt. Riksåklagaren anser vidare att det är av stor vikt att en kammare har fungerande rutiner för beredningsverksamheten, särskilt beträffande introduktion och utbildning.

4.1.12 ÅM 2015/1666 – Riksåklagaren om ett ärende där åtal väckts innan angiven tid för slutdelgivning gått ut

En åklagare har av förbiseende väckt åtal innan angiven tid för slutdelgivning gått ut. I beslutet konstateras att bestämmelsen i 23 kap. 18 § RB är en från rättssäkerhetssynpunkt central regel och att det är av största vikt att åklagare noggrant kontrollerar att slutdelgivning skett innan beslut om åtal fattas.

4.1.13 ÅM 2014/9624 – Riksåklagaren om avlyssningsmaterial som förstörts i fel ärende

En polis har skickat en förfrågan till en kammare om förstörande av avlyssningsmaterial i ett pågående ärende. Förfrågan har skickats till fel kammare och en åklagare har av misstag beslutat att materialet kunde förstöras. Materialet har därefter förstörts. Felet har bl.a. berott på att samma diarienummer har förekommit på olika kammare. Riksåklagaren konstaterar att misstaget, trots att det skett av förbiseende och föranletts av en rad olyckliga omständigheter, är oacceptabelt och att ärendet illustrerar vikten av att tvångsmedelsfrågor hanteras med stor noggrannhet och omsorg.

4.1.14 ÅM 2014/7730 – Riksåklagaren om att tvångsmedel borde ha använts i en förundersökning

En person misstänkt för våldtäkt har inte frihetsberövats trots att misstanken gällt ett brott med minimistraff på två års fängelse och personen tidigare dömts för våldtäkt. Riksåklagaren konstaterar att tvångsmedel borde ha använts mot bakgrund av det allvarliga brottet och de starka häktningsskäl som förelåg. I beslutet understryks även kammarledningens ansvar för att, vid fördelningen av ärenden, ta hänsyn till om ärendet är komplicerat och svårbedömt.

4.1.15 ÅM 2015/0086 – Riksåklagaren om en misstänkt som av misstag försatts på fri fot

Sedan ett straffidsbeslut inkommit till en åklagarkammare har en åklagare beslutat att häva ett häktningsbeslut. Den misstänkte har därefter av misstag försatts på fri fot. Riksåklagaren är kritisk till att den handläggande åklagaren i sina kontakter med häktet och en dagåklagare inte klargjort att anledningen till att häktningsbeslutet hävts var att det fanns ett straffidsbeslut.

4.1.16 ÅM 2015/0657 – Riksåklagaren om hanteringen av ett skadeståndsyrkande i samband med ett överklagande

I ett överklagande av en frikännande dom har åklagaren yrkat ändring i ansvarsdelen men, av förbiseende, inte tydligt yrkat ändring även i skadeståndsdelen. Efter att hovrätten uppmärksammat åklagaren på detta förhållande vid huvudförhandlingen har åklagaren framställt ett ändringsyrkande avseende målsägandenas skadeståndstalan. Yrkandet har avvisats av hovrätten med hänvisning till att yrkandet kommit in för sent. Riksåklagaren konstaterar i beslutet att ärendet illustrerar vikten av att man i överklagandet tydligt klargör i vilken del domen överklagas och vilken ändring det är som yrkas.

4.1.17 ÅM 2014/9570 – Riksåklagaren om tillämpningen av åtalsprövningsregeln i 9 kap. 2 § andra stycket och 12 § andra stycket brottsbalken i ett ungdomsärende

I ett ungdomsärende har åtal väckts för bedrägligt beteende (bussbiljett värde 20 kronor) och våldsamt motstånd. Av 9 kap. 2 § andra stycket och 12 § andra stycket brottsbalken följer att för brottet bedrägligt beteende, s.k. snyltningsbrott, krävs att en särskild åtalsprövning görs innan åtal. En särskild åtalsprövning innebär en uttrycklig presumtion mot åtal. När det gäller ungdomsärenden innebär detta att åtalsprövningen ska ske innan man bedömer förutsättningarna för åtalsunderlåtelse.

Av Riksåklagarens riktlinjer Bedrägligt beteende och åtalsprövningsregeln (RåR 2006:5) framgår att bedömningen i betydande utsträckning ska ta sin utgångspunkt i värdet av det som tillhandahållits. Understiger värdet 500 kronor bör normalt åtal inte vara påkallat från allmän synpunkt. Av riktlinjerna framgår vidare att stor vikt även bör fästas vid graden av vilseledande och åtal kan vara påkallat om det finns försvårande omständigheter av särskilt kvalificerat slag.

Riksåklagaren erinrar om att åtal för bedrägligt beteende inte bör väckas annat än i sällsynta undantagsfall när värdet uppgår till så små belopp som det är fråga om i detta ärende. Riksåklagaren framhåller också beträffande graden av vilseledande, att med vilseledande måste förstås ett vilseledande i det initiala skedet av brottet, inte ett vilseledande efter fullbordat brott, som endast syftar till att undgå ansvar eller kontrollavgift.

4.1.18 ÅM 2014/7336 m.fl. – Riksåklagaren om tillämpningen av 24 kap. 12 § första stycket RB om att häktningsframställning ska göras utan dröjsmål

Riksåklagaren har fattat beslut angående tillämpningen av 24 kap. 12 § första stycket RB om att häktningsframställning ska göras utan dröjsmål och senast klockan tolv tredje dagen efter anhållningsbeslutet. Bestämmelsen i 24 kap. 12 § RB innefattar ett särskilt skyndsamhetskrav och i uttrycket utan dröjsmål ligger att så snart det finns grund för häktning och något av de särskilda häktningsskälerna föreligger ska åklagaren ge in häktningsframställning till tingsrätten.

I aktuellt beslut konstaterar riksåklagaren att i ett flertal ärenden avseende grovt rattfylleri har häktningsframställning inte getts in till tingsrätten utan dröjsmål och skyndsamhetskravet i 24 kap. 12 § RB har inte uppfyllts. Avsikten har dock varit att undvika onödigt långa frihetsberövanden genom att hålla en gemensam häktnings- och huvudförhandling, vilket typiskt sett kan vara mer fördelaktigt för den misstänkte. Skyndsamhetskravet ställs alltså mot den misstänktes intresse av ett så kort frihetsberövande som möjligt.

Riksåklagarens uppfattning är att det utifrån det nuvarande regelverket inte föreligger någon annan möjlighet för handläggande åklagare än att, så snart skäl

för häktning föreligger, begära den misstänkte häktad. I häktningsframställningen kan man med fördel ange att man har för avsikt att väcka åtal så snart förundersökningen är slutförd och redovisad och att man anser det lämpligt med en gemensam häktnings- och huvudförhandling. Mot bakgrund av det redovisade översänds en kopia av beslutet till Regeringskansliet, Justitiedepartementet, för kännedom och övervägande av om det finns behov av en förtydligad reglering. Riksåklagaren påminner också om det allmänna kravet på ett aktivt förundersökningsledarskap gäller även i jour- och beredskapsverksamhet.

4.1.19 ÅM 2014/8692 – Riksåklagaren om att en person som inte är tillgänglig ska anhållas i sin frånvaro

Riksåklagaren konstaterade i ett beslut den 17 september 2014, ÅM 2013/9725, att en person som inte är direkt tillgänglig för någon som är behörig att verkställa ett anhållningsbeslut, ska anhållas i sin frånvaro även om det i och för sig är känt var han eller hon befinner sig. Vidare konstaterades i beslutet att alltför lång tid passerat mellan att förhör hållits med den misstänkte och anhållningsbeslutet. I beslutet påmindes också om vikten av att åklagaren förvissas sig om att beslutsunderlaget är så fullständigt som möjligt.

Efter en granskning av nu förevarande ärende erinras på nytt om den rättsliga regleringen och att det vid hanteringen av tvångsmedel är av yttersta vikt att handläggande åklagare noga prövar de rättsliga förutsättningarna i ärendet och har tillgång till ett så fullständigt beslutsmaterial som möjligt innan beslut.

4.1.20 ÅM 2014/7205 – Riksåklagaren om delgivning av brottsmisstanke och häktning

En åklagare har väckt åtal för grovt rån trots att den misstänkte endast underrättats om misstanke om rån av normalgraden. Av bestämmelsen i 23 kap. 18 § RB följer att den som misstänks för brott ska underrättas om vilket brott, dvs. vilken brottsrubricering och grad av brottet, som misstanken avser. Vidare ska underrättelsen innehålla så konkreta uppgifter som möjligt om vad misstanken omfattar. Om det efter en underrättelse om brottsmisstanke inträffar att misstanken förändras till att avse ett allvarigare brott, ska i allmänhet en ny underrättelse om det nya brottet lämnas.

I beslutet påminns även om vikten av att åklagare noga överväger bestämmelserna om häktning i varje enskilt fall där de kan aktualiseras och att åklagaren också begär en misstänkt eller tilltalad häktad när förutsättningarna för det är uppfyllda, inte minst i de fall som avser allvarliga brott med ett minimistraff på två år eller mer i straffskalan.

4.2 Överprövningsärenden

4.2.1 ÅM 2014/8820 – Riksåklagaren inleder inte förundersökning mot Dawit Isaak

Riksåklagaren har överprövat lägre åklagares beslut att inte inleda förundersökning med anledning av en anmälan om brott mot Dawit Isaak. Anmälan avser ett flertal olika brott med anledning av att Dawit Isaak under lång tid varit fängslad i Eritrea. Olika företrädare för Eritreas regering pekats ut som misstänkta.

I sitt beslut konstaterar riksåklagaren att det finns anledning anta att i vart fall brott mot mänskligheten har begåtts mot Dawit Isaak enligt den nya lagstiftning som trädde i kraft den 1 juli 2014. Också i övrigt är flera förutsättningar för att inleda förundersökning uppfyllda. Riksåklagaren pekar dock på att brottet, såvitt det är känt, fortfarande pågår. Mot bakgrund av uppgifter som inhämtats från Utrikesdepartementet bedömer riksåklagaren att ett beslut att inleda förundersökning skulle minska möjligheterna att Dawit Isaak frigges. Enligt riksåklagarens uppfattning måste intresset av att den brottslighet som Dawit Isaak antas vara utsatt för upphör väga tyngre än intresset av att inleda förundersökning. Därför ändrar riksåklagaren inte de tidigare besluten att inte inleda förundersökning.

4.3 Beslut från JO

4.3.1 JO om att anmäla gripande till åklagare och att hålla anhållningsförhör

JO gör i beslutet en grundlig och klagörande beskrivning av reglerna i 24 kap. RB i fråga om gripande, anmälan av gripande till åklagare och tidsfrister för anhållningsförhör.

Anmälan rörde handläggningen av ett ärende i vilket frihetsberövanden använts. Sammanlagt tre personer greps av polis efter misstanke om brott. Anmälan avsåg framförallt frihetsberövandet avseende en av dessa personer och anledningen var att det dröjde mer än sex timmar innan gripandet anmälades till åklagaren och när så skedde hade ännu inget förhör hållits med den misstänkte. Efter att gripandet anmälts till åklagaren beordrade denne omgående att förhör enligt 24 kap. 8 § RB skulle hållas. Därefter dröjde det dock mer än sex timmar innan ett sådant förhör hölls. När åklagaren beslutade att anhålla den misstänkte hade denne varit gripen i 13 timmar och 47 minuter.

Enligt polisens uppfattning var ärendet omfattande och de inblandade poliserna ansåg att det var angeläget att så snart som möjligt verkställa de tvångsmedelsbeslut som fattats. De utredningsåtgärder som utfördes innan

gripandena anmäldes till åklagaren skedde i syfte att förse åklagaren med ett så fullständigt beslutsunderlag som möjligt i anhållningsfrågan. Enligt JO:s uppfattning var den omständigheten att ärendet var omfattande sådan att det talade för att anmälan till åklagaren borde ha skett tämligen omgående efter gripandena, och inte först sedan de redovisade utredningsåtgärderna hade utförts. Den förklaring som lämnats av Polismyndigheten utgjorde inte ett godtagbart skäl med att avvakta med anmälan till åklagaren. Inte heller den av Polismyndigheten påtalade resursbristen kunde frita Polismyndigheten från ansvaret att genomföra anhållningsförhören tillräckligt skyndsamt. Polismyndigheten kritiserades därför för hur anmälan av gripandet till åklagaren och anhållningsförhören hade hanterats.

JO ansåg däremot att handläggande åklagare gjort vad som ankommit på honom för att se till att förhöret med den misstänkte kom till stånd. Detta genom att åklagaren skyndsamt beordrade förhör enligt 24 kap. 8 § RB, vid två tillfällen påtalade för polisen att förhör med de misstänkta skulle genomföras skyndsamt, och omgående fattade beslut i fråga om anhållande efter att förhören hållits. Enligt JO fanns det därför inte någon grund för kritik mot Åklagarmyndigheten med anledning av att anhållningsbeslutet drog ut på tiden.

JO:s beslut har diarienummer 6507-2014.

4.3.2 JO om diarieföring och kammarledningens ansvar

Anmälan rörde ett ärende om misstänkt miljöbrott begånget den 20 juni 2012. Förundersökningen, som var polisledd, lades ned med motiveringen att brott inte kunde styrkas. Anmälaren begärde omprövning av polisens beslut den 1 september 2013 och lämnade nya uppgifter om händelsen. Besked erhöles från polisens brottsamordningsenhet att ärendet skickats till Åklagarmyndigheten för överprövning.

Av utredningen framkom att polisen vid tre olika tillfällen översänt framställningar om överprövning av beslutet att lägga ned förundersökningen till en lokal åklagarkammare. Inte vid något av dessa tre tillfällen registrerades begäran om överprövning hos åklagarkammaren. Därefter skickades ännu en framställning om överprövning, denna gång till Åklagarmyndigheten, REMA. En månad senare beslutade åklagare vid REMA att förundersökning inte skulle inledas eftersom brottet var preskriberat.

JO har i sitt beslut konstaterat att det varit fråga om enskilda misstag vid åklagarkammarens kansli som medfört att de aktuella framställningarna inte diarieförts. Misstagen har dock lett till oacceptabla följder för ärendets fortsatta handläggning. JO konstaterar att kammarledningen har ett övergripande ansvar för att de administrativa rutinerna inom myndigheten

följs och att Åklagarmyndigheten därför inte kan undgå kritik för det inträffade.

JO:s beslut har diarienummer 4687-2014.

4.3.3 JO om kammarledningens ansvar för administrativa rutiner

Förundersökningen gällde misstanke om grov misshandel av ett spädbarn. Föräldrarna var misstänkta och åtalades. Några månader innan huvudförhandling i målet skulle hållas lämnade försvararna in viss skriftlig bevisning till tingsrätten, som skickade handlingarna vidare till åklagarkammaren.

Åklagaren fick del av den nya bevisningen först i samband med den planerade huvudförhandlingen och begärde då att tingsrätten skulle förordna en sakkunnig i målet. Detta fick till följd att huvudförhandlingen ställdes in och sattes ut först ca tio månader senare.

JO konstaterar att det framgår av utredningen att de nya handlingarna inte registrerades på ett sådant sätt att de visades som en s.k. ny uppgift i Cåbra. Detta medförde att åklagaren inte fick något meddelande om att handlingarna inkommit och att han upptäckte den nya bevisningen först när han skulle förbereda sig inför huvudförhandlingen.

JO konstaterar vidare att det inträffade beror på ett misstag vid registreringen av handlingarna och att åklagaren inte kan lastas för att en rutinåtgärd av detta slag inte utförs korrekt. Eftersom kammarledningen har ett övergripande ansvar för att bl.a. de administrativa rutinerna följs inom myndigheten kan Åklagarmyndigheten inte undgå kritik för det inträffade.

JO:s beslut har diarienummer 1130-2014

4.3.4 JO om utlämnande av allmänna handlingar

JO har i ett beslut kritiserat Åklagarmyndigheten för brister i handläggningen av en begäran om utlämnande av allmänna handlingar.

En person har i en anmälan till JO framfört klagomål mot en åklagare gällande handläggningen av hennes begäran om att få ut handlingar. Av utredningen framkom att den aktuella begäran om att få ut handlingar behandlades fyra dagar efter att den hade registrerats hos Åklagarmyndigheten. Vid den tidpunkten hade de handlingar som begärdes ut gallrats. Gallringen gjordes dagen efter att begäran kom in till Åklagarmyndigheten.

JO konstaterar i beslutet att en begäran om att få ut allmänna handlingar ska prövas skyndsamt och att handlingen givetvis inte får förstöras när det finns en begäran om att få ta del av den som ännu inte prövats. Mot bakgrund av vad

som framkommit i upplysningarna till JO bedömer JO att det varit oklart vilka rutiner som gällt vid kammaren. Åklagarmyndigheten kritiseras därför för den bristfälliga handläggningen.

JO:s beslut har diarienummer 5065-2014

4.4 Beslut från JK

4.4.1 JK om avspärning

JK har beslutat i ett ärende som avsåg skadeståndsanspråk vid avspärning av en brottsplats enligt 27 kap. 15 § RB.

Under de senaste åren har JK vid ett flertal tillfällen beslutat i ett antal skadeståndsärenden där åklagare av misstag har hanterat avspärningar felaktigt. I det senaste beslutet är JK kritisk och förutsätter att Åklagarmyndigheten vidtar åtgärder för att säkerställa att frågor om avspärning handläggs på ett korrekt sätt.

Avspärningar regleras i 27 kap. 15 § RB. Där föreskrivs att en byggnad eller ett rum får spärras av eller tillträde till ett visst område får förbjudas för att säkerställa utredning om brott. För en åtgärd enligt 27 kap. 15 § RB gäller i tillämpliga delar reglerna om beslag. En förutsättning för åtgärden är att avspärningen kan antas ha betydelse för utredning av brott. Avspärningen ska omedelbart hävas, om det inte längre finns skäl för åtgärden (se 27 kap. 1 och 8 §§ RB).

Det vanligaste felet är att åklagare i samband med att målet avgörs i tingsrätten glömmer bort att framställa ett yrkande om att en avspärning fortfarande ska bestå (se 27 kap. 8 § femte stycket RB), förutsatt att åklagaren anser att avspärningen bör bestå även efter domen. Om rätten inte tar ställning i saken anses avspärningsbeslutet ha förfallit.

Kvarstår avspärningen rent faktiskt efter att tingsrätten har avgjort målet utan att ha beslutat att avspärningen ska bestå föreligger ett fel som Åklagarmyndigheten kan bli skadeståndsskyldig för.

JK:s beslut har diarienummer 10219-14-40.

4.4.2 JK-beslut om skadestånd för långsam handläggning

JK har beslutat att ge en enskild rätt till ideellt skadestånd enligt artikel 6.1 i Europakonventionen för åsidosättande av rätten till en rättegång inom skälig tid.

Förundersökningen, som bland annat rörde grovt skattebrott, pågick i ungefär sju år och sju månader innan den lades ned. JK konstaterade att handläggningstiden varit anmärkningsvärt lång, även med beaktande av att utredningen fick anses ha varit relativt omfattande och komplex. Till detta verkade det under flera längre tidsperioder inte ha vidtagits några handläggningsåtgärder alls i ärendet. Den utdragna handläggningstiden hade inte till någon del varit hänförlig till den enskildes eget agerande. Handläggningen innefattade därför en överträdelse av den enskildes rätt till domstolsprövning inom skälig tid enligt artikel 6.1 i Europakonventionen. Vid en samlad bedömning fann JK att den enskilde hade rätt till 40 000 kronor avseende ersättning för ideell skada.

Den enskilde begärde även ersättning för förlorad arbetsförtjänst och kapitalförlust i eget aktiebolag. Detta avslogs av JK.

Den enskilde begärde också ersättning för personskada i form av besöksavgifter hos psykolog och psykiatriker samt resor till och från besöken. JK fann att det förelåg orsakssamband mellan en del av kostnaderna för psykolog och psykiatriker och den långa handläggningstiden. Enligt allmänna skadeståndsrättsliga principer är den skadelidande skyldig att begränsa sin skada varför JK bedömde att skälig ersättning i denna del skulle utgå med 10 000 kronor.

JK:s beslut har diarienummer 1656-15-40

4.4.3 JK om ett felaktigt beslag av snus

JK har beslutat att ge ett konkursbo rätt till skadestånd med anledning av ett felaktigt beslag av snus.

Vid en s.k. transportkontroll stoppades en skåpbil varvid en större mängd tobaksvaror påträffades, bl.a. ca 200 kg snus. Varorna togs i beslag av Tullverkets personal på grund av misstanke om brott mot lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter (LPK). En åklagare fastställde beslaget. Förundersökningen pågick i ca två och ett halvt år och lades därefter ned. Åklagaren beslutade också att beslaget skulle hävas.

Ett konkursbo (som övertagit ägarens anspråk) begärde ersättning av staten för förmögenhetsskada då större delen av det i beslag tagna snuset var förstört när beslaget hävdes.

JK konstaterar att det har saknats rättslig grund för att ta snuset i beslag med stöd av LPK och uppdrar åt Åklagarmyndigheten och Tullverket att betala 65 000 kronor vardera till konkursboet.

JK:s beslut har diarienummer: 3797-14-40